

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 10

Indhold

- **MARK**
 - Aktuelt i marken
 - Skoldplet i vinterbyg og rug
 - Svampebekæmpelse i vinterraps
 - Skulpesnudebiller i vinterraps
 - Skadedyr og ukrudt i ærter
- **REGLER OG TILSKUD**
 - Blomsterbrak

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Rigtigt meget vårsæd er blevet sået i den seneste tid. Som tidligere nævnt kan DFF benyttes til tidlig ukrudtsbekæmpelse i vårbyg og vårhvede, med god effekt når jorden har sat sig og der er god jordfugtighed.

Vintersæden er i mange marker tæt på eller netop forbi stadie 32, med en spredning fra 30 og enkelte bygmarker er fremme i 37. Vær opmærksom på at det er betydende for hvilke ukrudtsløsninger der kan benyttes. I TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 5 beskrev vi løsninger der kan benyttes før og efter stadie 32.

Skoldplet i vinterbyg og rug

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Skoldplet ses i mange vinterbygmarker nu. Hvis mindst 10 % af planterne er angrebne, og der har været mindst 3 dage med nedbør i løbet af de seneste 14 dage, anbefales behandling, når vinterbyggen er mindst i stadie 32 (dvs. 2. knæ mærkbare på hovedskuddet). Til denne første behandling foreslår vi 0,2 l/ha Comet Pro og 0,2 l/ha Proline eller Proline Expert.

I rug bekæmpes skoldplet i vækststadium 32-55 (2 knæ udviklet til halv gennemskridning) efter en periode med fugtige forhold, og når angrebet breder sig op ad planterne. Til denne første behandling foreslår vi 0,2 l/ha Comet Pro og 0,2 l/ha Proline eller Proline Expert.

I vinterhvede er der nogle steder set septoria, det er dog kun i marker der er langt fremme eller meget modtagelige sorter der skal behandles allerede nu. De midler der er til rådighed til en eventuel tidlig behandling har kun effekt på 30-40 %, så det er ikke en behandling der skal prioriteres højt, hvis tiden er knap. Til den tidlige behandling kan benyttes 0,25-0,3 l/ha Juventus eller Proline Xpert EC 240, eller 0,2-0,25 l/ha Proline.

Hvis du bruger FarmTracking skal du huske at indtaste kornets vækststadie ellers vil FarmTracking ikke kunne holde øje med at reglerne overholdes.

Svampebekæmpelse i vinterraps

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Under blomstringen bekæmpes svampesygdomme i raps. Vi anbefaler som udgangspunkt én bekæmpelse, når rapsen er i stadie 65. Stadie 65 er, når 50-60 % af blomsterne på hovedskuddet er sprunget ud.

Der er mindre risiko for svampesygdomme i rapsmarker, hvor der ikke har været dyrket raps de seneste 5-6 år, og hvor blomstringen er kortvarig og vejret er tørt. I disse tilfælde kan svampebekæmpelse eventuel undlades.

I højrisiko-marker, hvor der er foretaget en behandling i st. 65, kan der eventuelt følges op med en behandling to uger senere. Tidligere har anden behandling sjældent været rentabel, men med de nuværende rapspriser øges rentabiliteten i den anden behandling.

Se løsningsforslag i tabel 1. Der er taget udgangspunkt i Propulse SE 250 og Orius Gold, som også kan bruges i korn.

Tabel 1 Løsningsforslag til svampebekæmpelse i vinterraps. Vi har udvalgt nogle af de billige løsninger. Bemærk; hvis der er anvendt et af de anvendte midler i efteråret, skal der tages højde for begrænsninger i godkendelsen. Andre Tebuconazolholdige midler som Folicur Xpert og Prosaro kan erstatte Orius Gold.

	Dosis pr. ha	Pris kr./ha	Effekt på				Senest i stadie	Bemærkninger
			Gråskimmel	Knoldbægersvamp	Lys Bladplet	Skulpesvamp		
Propulse SE 250 + Orius Gold	0,35 + 0,45	203	X	X	X	X	69	Propulse max 1 gang pr. vækstsæson. Orius Gold forår max 0,96 l pr. vækstsæson. Tæller med i triazolregnskabet.
Propulse SE 250 + Pictor Active	0,35 + 0,3	244	X	X	X	X	69	Propulse max 1 gang pr. vækstsæson. Pictor Active max 2 gange pr. sæson og med 7-21 dages intervaller og maks. 1,0 l pr. sæson, ved to-delning max 0,5l pr behandling.
Pictor Active + Orius Gold	0,3 + 0,45	195		X	X	X	69	Pictor Active max 2 gange pr. sæson og med 7-21 dages intervaller og maks. 1,0 l pr. sæson, ved to-delning max 0,5l pr behandling. Orius Gold forår max 0,96 l pr. vækstsæson. Tæller med i triazolregnskabet.

Med de priser, der på vinterraps nu, kan der i nogle tilfælde være en lille fordel ved at bekæmpe svampe to gange. Hvis der vælges 2 behandlinger, kan der køres med Propulse SE 250 0,7 l/ha i vækststadie 65 og følge op i vækststadie 69 med Pictor Aktive 0,3 l/ha sammen med en af de tre nedenstående:

- Folicur Xpert EC 240 0,35 l/ha.
- eller Orius Gold 0,45 l/ha.
- eller Prosaro 0,35 l/ha.

Triazol-regler kan give problemer

Vær opmærksom på triazolreglerne, hvor der i raps er begrænsninger på brugen af midler med tebuconazol (Folicur Xpert, Orius Gold, Prosaro) og difenoconazol (Amistar Gold). Husk også at medregne evt. forbrug af midler med tebuconazol i efteråret og husk, at efterårsanvendelse tæller hårdere end forårsanvendelse. Normalt kommer man kun i nærheden af begrænsningerne, hvis der er efterårsbehandlet.

Vandmængden er vigtig

Svampesygdommene opstår som regel, når de gule kronblade falder ned på løvbladene og forrådner. Derfor skal løvbladene dækkes effektivt med svampemiddel inden de gule kronblade falder af.

For at opnå en effektiv bekæmpelse af knoldbægersvamp, er det afgørende at bruge en stor vandmængde. Det er

nødvendigt for at få en god dækning af hele planten også på de nederste blade. Med konventionel sprøjteteknik betyder det langsom kørsel og minimum 250 l vand og gerne 300 l vand pr. ha.

Skulpesnudebiller i vinterraps

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Skulpesnudebillerne søger ind i vinterrapsmarkerne fra begyndende blomstring og anbefales bekæmpet under hele blomstringen ved 1-2 skulpesnudebille pr. plante. Den mest sikre metode at vurdere angrebsgraden af skulpesnudebiller på, er ved at banke topskuddene ned i en bakke el.lign..

Til bekæmpelse benyttes 0,2 l/ha Lamdex eller 0,1 l/ha Kaiso Sorbie. Midlerne virker også mod skulpegalmug. Kaiso sorbie må benyttes én gang i sæsonen og Lamdex 3 gange. Begge midler har bimærke og må derfor kun udbringes mellem ca. 21 og 03, tjek at der ikke er bier i marken. Som altid skal der kun bekæmpes skadedyr hvis skadetærsklen overskrides, da midlerne også påvirker nyttedyrene.

Skadedyr og ukrudt i ærter

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

I ærter der endnu ikke er kommet op kan ukrudt bekæmpes enten med jordmiddel som 0,25 l/ha Centium 36 CS, det skal gøres 5-10 dage før ærterne kommer op. Det er også muligt at benytte glyphosat til at ramme ukrudt der er spiret frem, inden ærterne kommer op.

Hvis det rette tidspunkt for en tidlig behandling bliver forpasset, er 0,5 l/ha Fenix + 0,4 l/ha Fighter 480 den mest sikre løsning. En sprøjtning med Fenix + Fighter 480 kan også være aktuel, hvis fremspiringen af ukrudt på grund af tørre forhold efter såning sker over en lang periode.

Bladrandbiller

Bladrandbiller kan være et problem i fremspiringsfasen og de tidligste vækststadier. Det er larverne, som forårsager skade ved at gnave af de N-fikserende rodknolde og rødder. Bekæmpelse er rettet mod de æglæggende biller. Den vejledende bekæmpelsestærskel er 1 gnav pr. plante. Tærsklen er dog ikke sikkert fastlagt. Tærsklen er højere i en tør periode, da mange æg og larver her dør på deres vej ned til rodknoldene. Netop nu hvor temperaturen er lav, er bladrandbillernes aktivitet også lav. Tærsklen er også højere, når planterne er i god vækst.

Bekæmpes de voksne bladrandbiller først efter en periode på måske 14 dage med kraftigere angreb, bliver der tale om en "hævnsprøjtning".

Til behandling kan benyttes Mavrik eller Lamdex 0,1 l/ha. Max 2 behandlinger pr. sæson med Mavrik og 3 Lamdex behandlinger. Ukrudtsmiddel og middel mod bladrandbiller kan blandes.

REGLER OG TILSKUD

Blomsterbrak

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Har du blomsterbrak i markplanen skal du huske at det skal være sået senest d. 30. april.

Hvis du etablerer blomsterbrak, skal du lave en mekanisk jordbehandling og så en blomsterbrakblanding af mindst to forskellige frø- og nektarproducerende plantearter pr. m² senest 30. april. Den udsåede blomsterblanding skal udgøre mindst 50 pct. af plantedækket på arealet. Arealet skal bestå af en blomsterblanding, der ikke bruges til produktion. Det er valgfrit, hvilke frø- og nektarproducerende plantearter du bruger. Korn, græs og majs er ikke nektarproducerende og falder derfor ikke ind under kategorien frø- og nektarproducerende plantearter. De indgår derfor ikke i beregningen af plantedækket til blomsterbrak, der derfor skal have et plantedække, som ikke overvejende (over 50 pct.) består af disse arter.